

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานเทศบาลตำบลโดยรวม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม เปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลที่มีเพศ และระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ศึกษาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยศึกษาจากความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลของตำบลจำนวน 10 แห่ง ในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามปลายปิด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 และแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันสถิติที่ใช้ได้แก่ *t*-test (Independent Samples Test) และ *F*-test (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยที่ได้จะนำไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้สรุปผลและอภิปรายผลตามขั้นตอน ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย ความคิดเห็นสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. สมาชิกสภาเทศบาลมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนด้าน

การให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่
 สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อด้าน
 การให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาศิลปะและอบรม ด้านการ
 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ และด้านการบำรุงศิลปจารีต
 ประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น พบว่า โดยรวมเทศบาลมีการ
 ดำเนินงานทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ใน
 ระดับมาก จำนวน 5 ด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการจัดให้มีและ
 บำรุงรักษาทางบกและทางน้ำ รองลงมาคือด้านการบำรุงศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาของ
 ท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน
 และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ
 และด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ และมีการดำเนินงานอยู่
 ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน
 เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
 รองลงมา คือ ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาและอบรมและด้านให้มีเครื่องใช้ในการ
 ดับเพลิง Rajabhat Mahasarakham University

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นสมาชิกสภาเทศบาลที่มีเพศและระดับการศึกษา
 แตกต่างกันต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 8 ด้าน
 ประกอบด้วยด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ด้านการให้มีและบำรุงทางบก
 และน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัด
 ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการให้มีเครื่องใช้ใน
 การดับเพลิง ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาและอบรม ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี
 เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ และด้านการบำรุงศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาของ
 ท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น พบว่าสมาชิกเทศบาลที่มีเพศและระดับการศึกษา
 แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม
 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ สมาชิกสภาเทศบาลมีข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของ
 เทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่คือ ควรมีจัดในกิจกรรมหรือโครงการพัฒนา
 เทศบาล

โดยให้ประชาชนและสมาชิกสภาเทศบาลเข้าร่วมให้มากขึ้น เช่น การร่วมตรวจสอบการจัดซื้อ-จัดจ้าง ของเทศบาล รองลงมาคือ เทศบาลควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการส่งเสริมอบรมประชาชนและกลุ่มอาชีพให้มากขึ้นและต่อเนื่อง การส่งเสริมพลังประชาชนเพื่อร่วมงานกันเทศบาลควรดำเนินการให้มากขึ้น เช่น โครงการตำรวจบ้าน เวรยามชุมชน สถานที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนในแต่ละชุมชน ควรปรับปรุงการจัดการบริเวณที่ทิ้งขยะให้ได้มาตรฐานและถูกสุขอนามัย และควรมีการจัดกิจกรรมการประกวดแข่งขันในเขตเทศบาลเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเทศบาลมากขึ้น

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 การดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยที่พบจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้และผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับแนวคิดตามหลักการกระจายอำนาจโดยวรพงษ์ วิสรุตพิชญ์ (อ้างใน ตระกูล, มีชัย. 2537 ; 2) ได้กล่าวถึงหลักของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น คือ การตอบสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งมีความแตกต่างกันออกไปได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะผู้ดำรงตำแหน่งเป็น “องค์กร” หรือสมาชิกองค์กรขององค์กรปกครองท้องถิ่น ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น ข้อมทราบปัญหาและความต้องการของตนเอง ตลอดจนกระตือรือร้นในการจะบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชนยิ่งกว่าเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนกลาง ยิ่งกว่านั้นการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในท้องถิ่นยังเป็นวิธีการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ดีที่สุด สอดคล้องกับ พจนาน คาศิวี (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษา เรื่อง การดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ 8 ด้าน พบว่า มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับสูง และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับสูง จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำ ด้านการบำรุงศิลป/จารีตประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น และด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน ที่สาธารณะรวมทั้ง

การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาและอบรม และด้านการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง แต่ไม่สอดคล้องกับ ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ (2527 : 51-80) ที่ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสภาตำบลตามรูปแบบประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 326/2515 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารของสภาตำบลไม่คล่องตัว ไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากกรรมการสภาตำบลส่วนมากมีความรู้ในระดับต่ำ ขาดความรู้ในระเบียบและวิธีการต่าง ๆ เช่น ด้านการวางแผนการจัดทำโครงการนอกจากนี้กรรมการ สภาตำบลที่รับตำแหน่งใหม่ ๆ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในตำแหน่งที่ปฏิบัติเพราะมีพื้นฐานระดับการศึกษาต่ำ และไม่สอดคล้องกับ สัมฤทธิ์ สุขสงค์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประสิทธิผลการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับประสิทธิผลปานกลาง รวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและ ผู้สูงอายุ มีระดับประสิทธิผลต่ำ รวม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบำรุงรักษาและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร ด้านการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดิน ที่สาธารณะและการกำจัดขยะมูลฝอยและบรรเทาสาธารณภัย

จากผลการวิจัยที่พบว่า การดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. การดำเนินงานของเทศบาลตำบลเป็นการดำเนินงานที่กฎหมายได้กำหนดไว้ซึ่งจะต้องปฏิบัติ จึงกล่าวได้ว่าเป็นการดำเนินงานตามกรอบของกฎหมาย
2. เทศบาลมีความคล่องตัวในการดำเนินงานสูงเพราะมีฐานะเป็นนิติบุคคลมีอิสระในการดำเนินงาน และสามารถจัดสรรงบประมาณได้เองตามหลักการกระจายอำนาจที่ไม่ขัดกับกฎหมายและระเบียบ จึงทำให้สามารถดำเนินงานตามหน้าที่ที่กำหนดและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้มาก

3. ผู้บริหารของเทศบาลจากการเลือกตั้งของประชาชน ทำให้รับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สามารถดำเนินงานของเทศบาลเพื่อสนองตามความต้องการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้มากและรวดเร็ว

สมมุติฐานที่ 2 สมาชิกสภาเทศบาลที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคามแตกต่างกัน

จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นสมาชิกสภาเทศบาลที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 8 ด้าน พบว่าสมาชิกสภาเทศบาลที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยที่พบจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับ ชัยวิทย์ ประเสริฐสุข (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความแตกต่างกันของอายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง มีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ พจนานถ คาดีวี (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ 8 ด้าน พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรของเทศบาลที่มีระดับการศึกษาและสถานภาพการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบล โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. การดำเนินงานของเทศบาลตำบลเป็นการดำเนินงานที่กฎหมายได้กำหนดไว้ซึ่งจะต้องปฏิบัติ และมีสภาเทศบาลเป็นฝ่ายตรวจสอบการดำเนินงาน ทำให้การดำเนินงานเทศบาลเป็นการดำเนินงานของเทศบาลเป็นการดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการไม่ใช่ต่างคนต่างทำ ทำให้ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลถึงแม้จะมีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันก็มีความคิดเห็นจากการดำเนินงานของเทศบาลที่ดำเนินการตามหน้าที่ที่ต้องทำตามกฎหมายบัญญัติไว้ จึงทำให้ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาล โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2. การดำเนินงานของเทศบาลตำบล เป็นการดำเนินงานร่วมกันทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายสภากับฝ่ายบริหารซึ่งมีความสัมพันธ์อันดีบนรากฐานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนร่วมกัน ทำให้การดำเนินงานเกิดความคล่องตัวและจากผลสำเร็จของการดำเนินงานถือได้ว่าเป็นความสำเร็จร่วมกันทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายสภา จึงทำให้ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 3.1.1 ให้มีการพัฒนาทางบกและทางน้ำโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น
- 3.1.2 เทศบาลจัดสรรงบประมาณสำหรับการส่งเสริมอบรมประชาชนและกลุ่มอาชีพให้มากขึ้นและต่อเนื่อง
- 3.1.3 การส่งเสริมพลังประชาชนเพื่อร่วมงานกับเทศบาลควรดำเนินการให้มากขึ้น เช่น โครงการตำรวจบ้าน เวรยามชุมชน สถานที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- 3.1.4 ควรปรับปรุงการจัดการบริเวณที่ทิ้งขยะให้ได้มาตรฐานและถูกสุขอนามัย
- 3.1.5 ควรมีการจัดกิจกรรมการประกวดแข่งขันในเขตเทศบาลบ่อยเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเทศบาลมากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 3.2.1 การดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาและอบรม และด้านการให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิงควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับที่สูงขึ้น
- 3.2.2 การดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำ ด้านการบำรุงศิลปประเพณี และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และด้านการส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ควรส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานที่ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาดำเนินงานด้านอื่นให้อยู่ในระดับสูงสุดต่อไป

3.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นแนวทางในการพัฒนาเทศบาล ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะมีการวิจัยจากความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลหรือประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาล หรืออาจจะมีการวิจัยการดำเนินงานของแต่ละเทศบาล เพื่อนำไปเป็นข้อมูลปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของเทศบาลแต่ละแห่งให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University